

Haavoittuva kulttuuriperintö. Kaajanista Sammattiin matkustanut Simo Soininen on huolissaan trendistä, jossa koko kansalle arvokkaat kulttuurirakennukset jätetään talkootyöläisille.

Paikkarin torpan tuki on kärkiasia

Maanlaajuiset yhdistykset liittoutuivat Paikkarin torpan tueksi

Natalia Kisanan

LOHJA |—Valtio näyttää uhkai-levan, että jos me emme pidä huolta Paikkarin torpasta niin se saa rapistua. Se on siivoton ja kulttuuritonta.

Lohjan kaupunginjohtaja **Simo Juva** suomi lauantaina armotta valtakunnanpäättäjiä Paikkarin torpan tuki -yhdistyksen perustamiskokouksessa Sammatissa. Piiskaa nuo ansaitsivatkin. Elias Lönnrotin lapsuudenkoti, joka on palvelut vuosikymmenet suosittuna museona, on käytännössä jätetty täysin vapaaehtoistyöntekijöiden ja Lohjan kaupungin vastuulle.

Silläkin tavalla yllä pitäen kävijöitä oli viime kesänä kolmetuhatta ja Sampo-juhliin osallistuneet päälle. Museorakennukset kaipaavat kuitenkin kipeästi kunnostusta. Tukiyhdistystä perustamaan kokoontuneet jupisivat tyytymättöminä:

—Piharakennus on ollut viisi vuotta käyttökiellossa.

—Alakuloinen käyntikortti.

—Museovirasto pitää tiukasti kunnostamispäätökset itsellään, sillä eihän Museovirasto tee mitään, huokasi **Eero Ahtela** Lohjan museolta.

”Haluan, ettei tämä ole säätio vaan läpinäkyvä yhdistys, jossa mukana olevat tietävät, mitä tehdään.

Joka tapauksessa. Risto Piekka, Kari Uttamo ja Simo Juva haluavat toimia Paikkarin torpan hyväksi riippumatta siitä, jääkö tilanne entiselleen vai siirretäänkö se Lohjan kaupungin omaisuudeksi. Vastuuylläpidosta on tänä vuonna ollutkin jo kokonaan talkootyöläisten ja Lohjan varassa.

Hautajaisten ohjelma. Heimo Yrjönsalo lahjoitti Sammatin kirkolle alkuperäisen Elias Lönnrotin hautajaisten ohjelman esille pantavaksi.

NATALIA KISANAN

puuttui, Risto Piekka muistutti.

Piekka päivitteli sitä, miten eduskunnan 500 000 euron lisämääräraha museovirastolle ei päätynyt killinkääkään Paikkarin torpan tukemiseen. Toiveissa kuitenkin on, että Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlallisuuDET, joita on jo alettu valmistella, herättävät valtakunnanpäättäjät huomaamaan Paikkarin torpan tilan.

Kajaanilainen Lönnrotin muiston aktiivivaalija Simo Soininen oli huolissaan.

—Kun museot joutuvat yhdistysten haltuun, talkootyön varaan, ne ovat äärimmäisen haa-voittuvia rahapulalle. Ja säätiöt myöntävät kyllä kernaasti rahaa kulttuuriohjelman järjestämiseen, mutta eivät kulttuuritalon ylläpitoon. Siinä on kyse ränneistä, salaojista, ympäristön hoitamisesta...

—Kulttuurirakennusten konkreettinen kiinteistöhoito on monella paikkakunnalla murheellisessa tilassa, ne ovat laiminlyötyjä ja väärin korjattuja, Soininen jatkoi ja piti Sammatinkin kulttuurirakennuksia osin järkyttävänä näkyinä.

Sammatin kirkko sai uuden nähtävyyden

Sammattissa. Puskua tuo ansaitsivatkin. Elias Lönnrotin lapsuudenkoti, joka on palvelut vuosikymmenet suosittuna museona, on käytännössä jätetty täysin vapaaehtoistyöntekijöiden ja Lohjan kaupungin vastuulle.

Silläkin tavalla yllä pitäen kävijöitä oli viime kesänä kolmetuhatta ja Sampo-juhliin osallistuneet päälle. Museorakennukset kaipaavat kuitenkin kipeästi kunnostusta. Tukiyhdistystä perustamaan kokoontuneet jupisivat tyytymättöminä:

- Piharakennus on ollut viisi vuotta käyttökiellossa.
- Alakuloinen käyntikortti.
- Museovirasto pitää tiukasti kunnostamispäätökset itsellään, sillä eihän Museovirasto tee mitään, huokasi **Eero Ahtela** Lohjan museolta.

”Haluan, ettei tämä ole säätiö vaan läpinäkyvä yhdistys, jossa mukana olevat tietävät, mitä tehdään.

Muut tekivät lauantaina **Risto Piekan** johdolla. Paikkarin torpan tuki perustettiin ja jäseniksi liittyi heti joukko merkittäviä valtakunnallisia yhdistyksiä. Joukko paikallisia yhdistyksiä Sammattista ja lähialueilta liittyi myös innolla mukaan.

– Liittomuotoisella järjestöllä, jonka varsinaiset jäsenet ovat yhdistyksiä, haemme uskottavuutta ja voimaa kansalliselle hankkeelle, **Risto Pieka** selvitti.

– Haluan, ettei tämä ole säätiö vaan läpinäkyvä yhdistys, jossa mukana olevat tietävät, mitä tehdään.

Hallitukseen valittiin muun muassa Kalevala-seuran kun-

Joka tapauksessa. Risto Pieka, Kari Uittamo ja Simo Juva haluavat toimia Paikkarin torpan hyväksi riippumatta siitä, jääkö tilanne entiselleen vai siirretäänkö se Lohjan kaupungin omaisuudeksi. Vastuu ylläpidosta on tänä vuonna ollutkin jo kokonaan talkootyöläisten ja Lohjan varassa.

Suomen asia. Paikkarin torpan tuki kiinnosti sekä paikallisia että valtakunnallisia yhdistyksiä, joiden edustajat matkustivat Sammatin Sampaalaan perustamistilaisuuteen.

niapuheenjohtaja **Pekka Laaksonen**, **Eeva-Kaisa Linna** Karjalan Sivistysseurasta, **Sari Lehtinen** Sampoyhdistyksestä ja **Simo Soininen** Elias Lönnrot-seurasta.

Kannatusjäseneksi voi tuki liittyä yksittäinen ihminenkin. Yhdistys keskittyy tiedottamiseen, varainkeruuseen ja Suomen itsenäisyyden kannalta kenties merkittävimmän suur-

miehen kulttuuriperinnön vaalimiseen.

– **Kansakunta** tarvitsee kielen ja oman muinaishistorian. Lönnrot teki meille muinaishistorian

Hautajaisten ohjelma. Heimo Yrjönsalo lahjoitti Sammatin kirkolle alkuperäisen Elias Lönnrotin hautajaisten ohjelman esille pantavaksi.

NATALIA KISNANEN

Kajaantuneen Lönnrotin muiston aktiivivaalija **Simo Soininen** oli huolissaan.

– Kun museot joutuvat yhdistysten haltuun, talkootyön varaan, ne ovat äärimmäisen haavoittuvia rahapulalle. Ja säätiöt myöntävät kyllä kernaasti rahaa kulttuuriohjelman järjestämiseen, mutta eivät kulttuuritalon ylläpitoon. Siinä on kyse ränneistä, salaojista, ympäristön hoitamisesta...

– Kulttuurirakennusten konkreettinen kiinteistöhoito on monella paikkakunnalla murheellisessa tilassa, ne ovat laiminlyötyjä ja väärin korjattuja, **Soininen** jatkoi ja piti Sammattinkin kulttuurirakennuksia osin järkyttävänä näkynä.

Sammatin kirkko sai uuden nähtävyyden

Natalia Kisnanen

LOHJA | Paikkarin torpan tuen perustamistilaisuudessa Sammatin kirkko sai ainutlaatuisen lahjoituksen. Taimi ja Kaino Yrjönsalon perikunta halusi Elias Lönnrotin hautajaisjuhllisuuden ohjelman nähtäville kirkkoon.

– Isoisäni oli kyläsuutari, hyvin vähän kouluja käynyt, mutta lukeminen kiinnosti häntä. Hän osti kerran huutokaupasta kasan kirjoja. Joukossa oli Raamattu, jonka välistä tämä hautajaisohjelma löytyi, kertoi lahjoittaja **Heimo Yrjönsalo**.

Arvokas asiakirja on pian nähtävissä kirkon oikealle puolella Marian helmoissa.